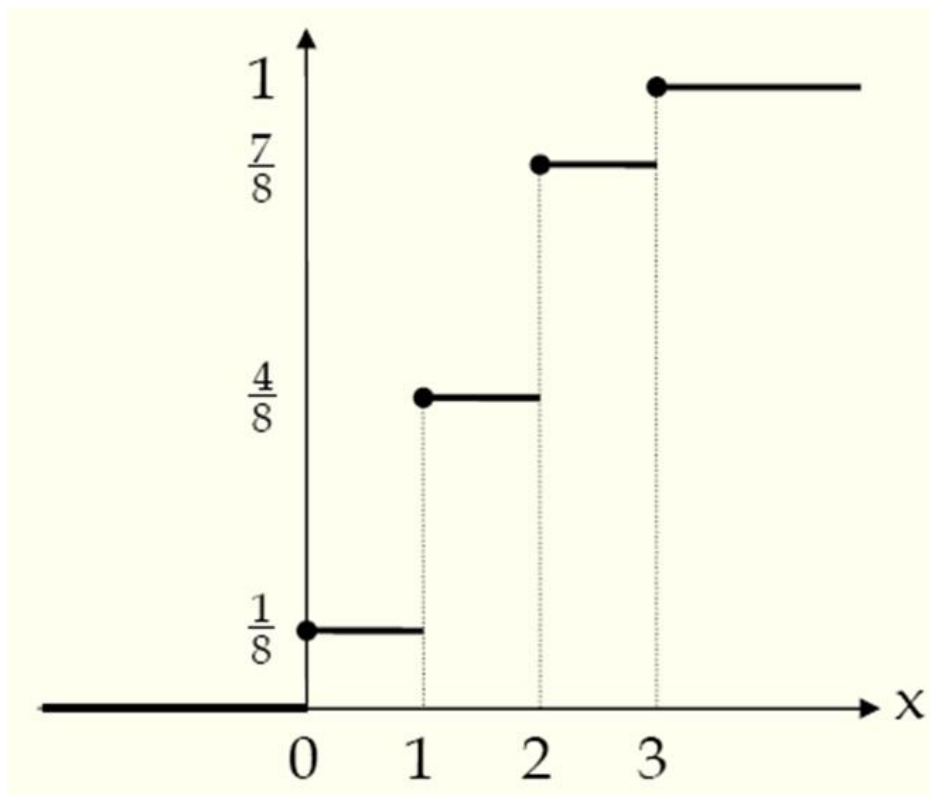

Continuous Random Variables and Distributions

Continuous Random Variables and Distributions

متغیر تصادفی گسسته

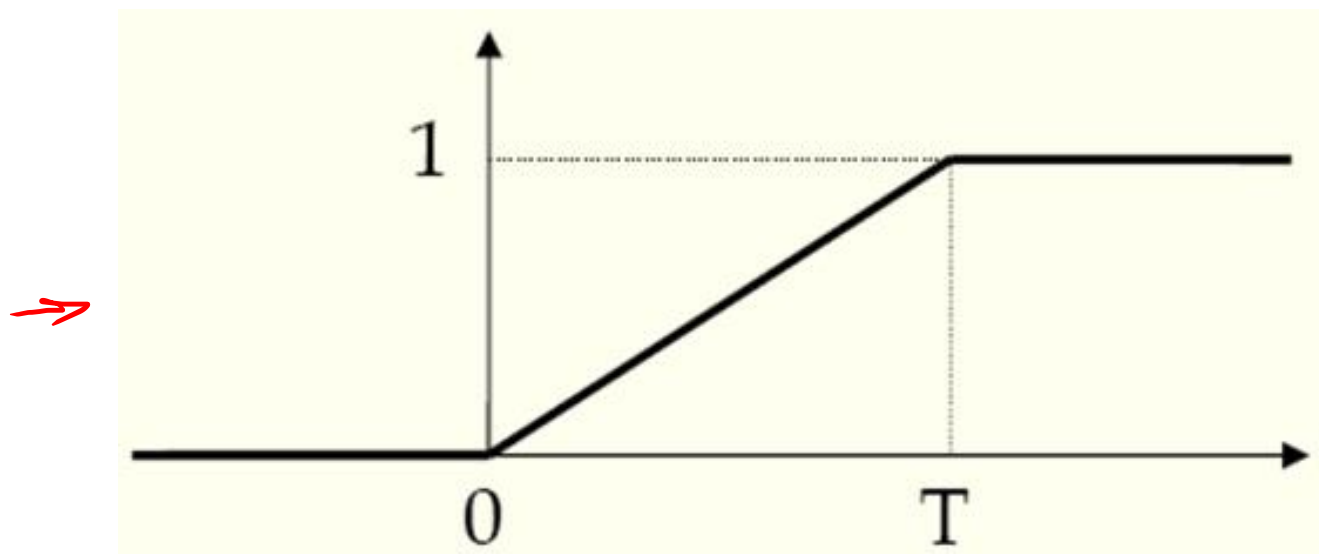
- تعریف ۱: تابع توزیع تجمعی پلکانی باشد.
  - تعریف ۲: مقادیر ممکن برای متغیر تصادفی شمارا باشد.
- ساده

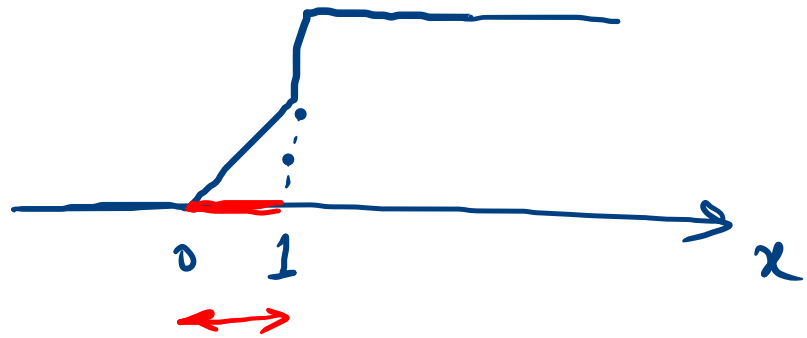
متغیر تصادفی پیوسته (Continuous)

تعریف ۱: متغیر تصادفی X را پیوسته گویند، اگر $F_X(x)$ برای هر x پیوسته باشد.

تعریف ۲: متغیر تصادفی X را پیوسته گویند، اگر مقادیر ممکنه آن **ناشمارا** باشد.

مثال: مدت زمان مکالمه

Mixed
dis

احتمال متغیر تصادفی پیوسته در یک نقطه

• با توجه به پیوستگی تابع توزیع تجمعی:

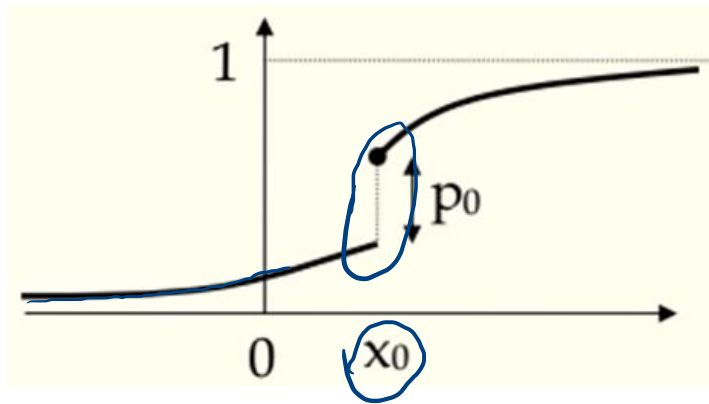
$$\underline{P\{X = a\} = F(a) - F(a^-) = 0} \quad \leftarrow$$

• محاسبه احتمال یک پیشامد مربوط به یک متغیر تصادفی پیوسته:

$$P(a \overset{<}{\leq} X \overset{\leq}{\leq} b) = \underline{F_X(b) - F_X(a)}$$

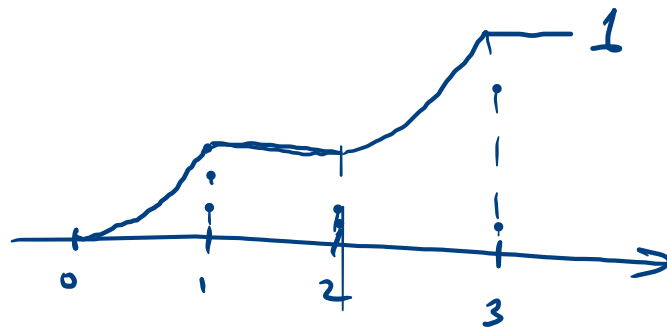
متغیر تصادفی مخلوط

متغیر تصادفی X را از نوع مخلوط (mixed) می‌گویند، اگر $F_X(x)$ دارای ناپیوستگی باشد، ولی به صورت پلکانی نباشد.

$$P(X = x_0) = F_X(x_0) - F_X(x_0^-)$$

$$x \in [0, 1] \cup [2, 3]$$

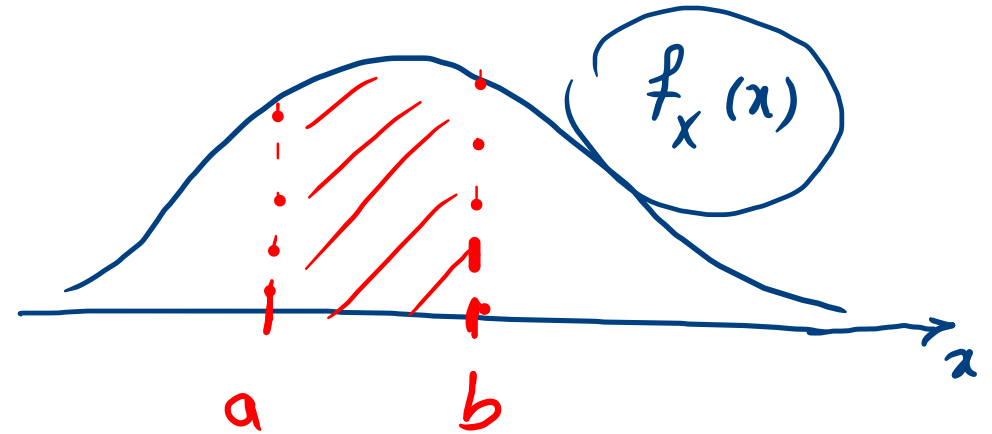
$$F_x(x) = P(\{X \leq x\})$$

تابع چگالی احتمال (Probability Density Function)

A

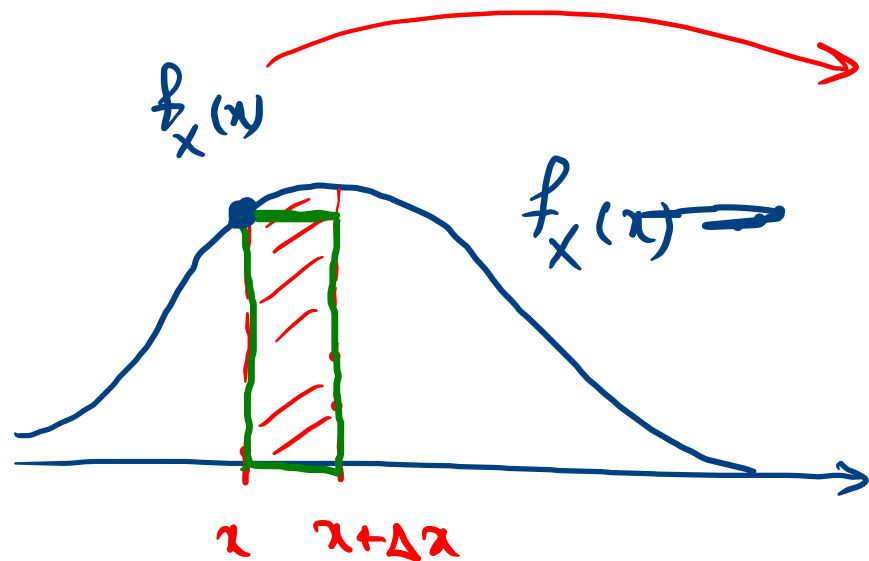
$$\sum_{x_i \in A} P_X(x_i)$$

$$P(a \leq X \leq b) = F_X(b) - F_X(a)$$

$$p(a \leq X \leq b) = \sum_{x_i=a}^b P_X(x_i)$$

$$p(a \leq X \leq b) = \int_a^b f_X(x) dx$$

Probability Density func.

PDF

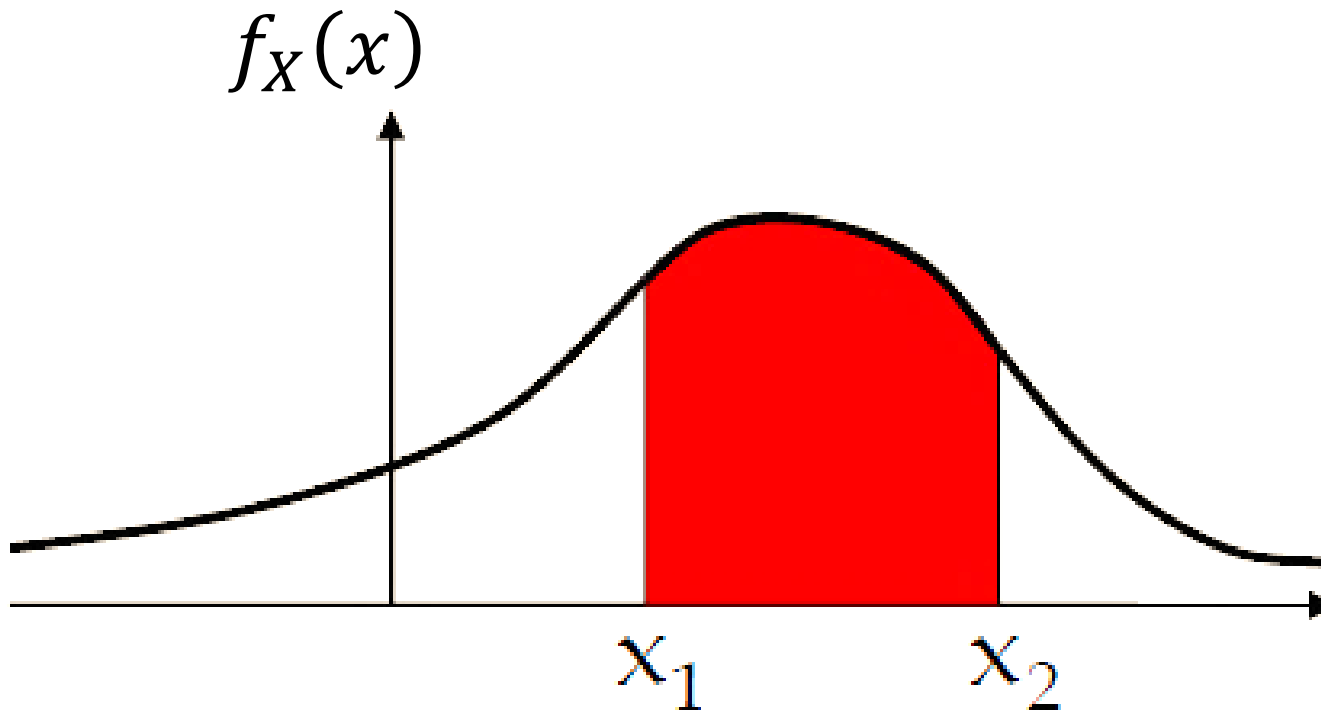
$$P(x \leq X \leq x + \Delta x) = F_x(x + \Delta x) - F_x(x)$$

$$P(x \leq X \leq x + \Delta x) \approx \Delta x f_x(x) \Rightarrow f_x(x) \approx \frac{F_x(x + \Delta x) - F_x(x)}{\Delta x}$$

$$f_x(x) = \lim_{\Delta x \rightarrow 0} \frac{F_x(x + \Delta x) - F_x(x)}{\Delta x} = \frac{dF_x(x)}{dx} = f'_x(x)$$

خواص تابع چگالی احتمال

$$1. P\{x_1 \leq X \leq x_2\} = \int_{x_1}^{x_2} f_X(x) dx$$

خواص تابع چگالی احتمال

$$2. f_X(x) \geq 0, \quad \forall x$$

$$F_X(x) \rightarrow \text{صعودی}$$

$$3. \int_{-\infty}^{\infty} f_X(x) dx = 1$$

مثال ۱:

• ضریب ثابت C چقدر است؟

$$f_x(x) = \begin{cases} C(4x - 2x^2) & 0 \leq x \leq 2 \\ 0 & \text{Otherwise} \end{cases} \quad C \geq 0$$

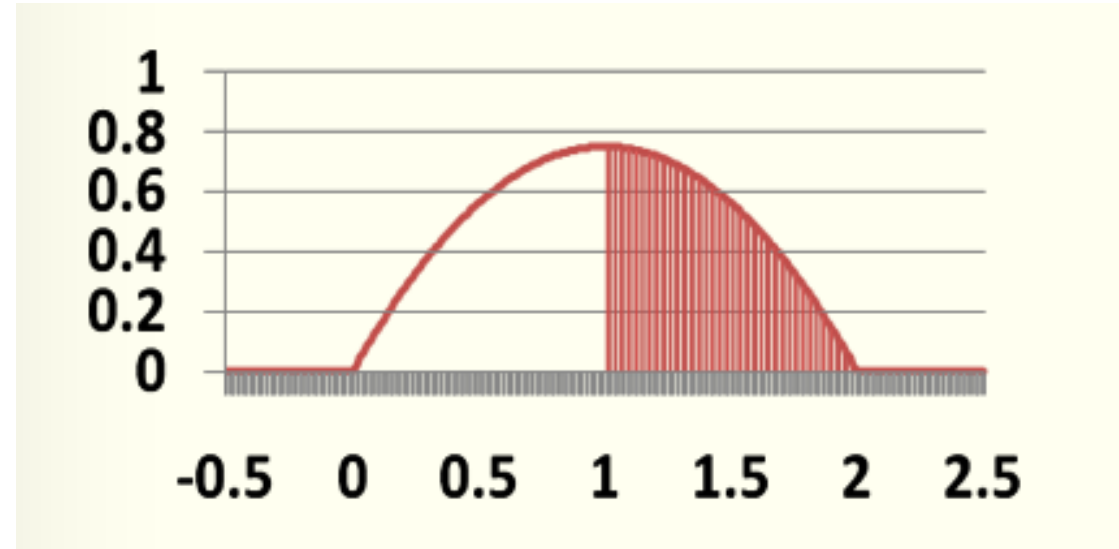

$$\begin{aligned} \int_{-\infty}^{\infty} f_x(x) dx &= \int_0^2 C(4x - 2x^2) dx = 1 \\ &= C \left(2x^2 - \frac{2}{3}x^3 \right) \bigg|_0^2 = 1 \end{aligned}$$

ادامه مثال ۱

$$P(\{X > 1\}) = ?$$

$$\begin{aligned} P(\{X > 1\}) &= \int_1^{\infty} f_X(x) dx \\ &= \int_1^2 f_X(x) dx = \frac{1}{2} \end{aligned}$$

مثال ۲

$$C \geq 0$$

• مقدار ثابت C چقدر است؟

$$-\infty < x < +\infty$$

$$f_X(x) = \frac{C}{x^2 + 1},$$

$$\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{C}{1+x^2} dx = C \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}}$$

$$\boxed{x = \tan \theta}$$

$$dx = (1 + \tan^2 \theta) d\theta =$$

$$\frac{1}{1 + \tan^2 \theta}$$

$$(1 + \tan^2 \theta) d\theta$$

$$= C \theta \Big|_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} = C \pi = 1$$

$$\Rightarrow \boxed{C = \frac{1}{\pi}}$$

مثال ۳

لاندیس

• ضریب ثابت C را بدست آورید.

$$f_X(x) = Ce^{-|x|}$$

مثال ۳

مدت زمان کارکرد یک سرور (بر حسب روز) قبل از خرابی، یک متغیر تصادفی پیوسته با تابع چگالی زیر است:

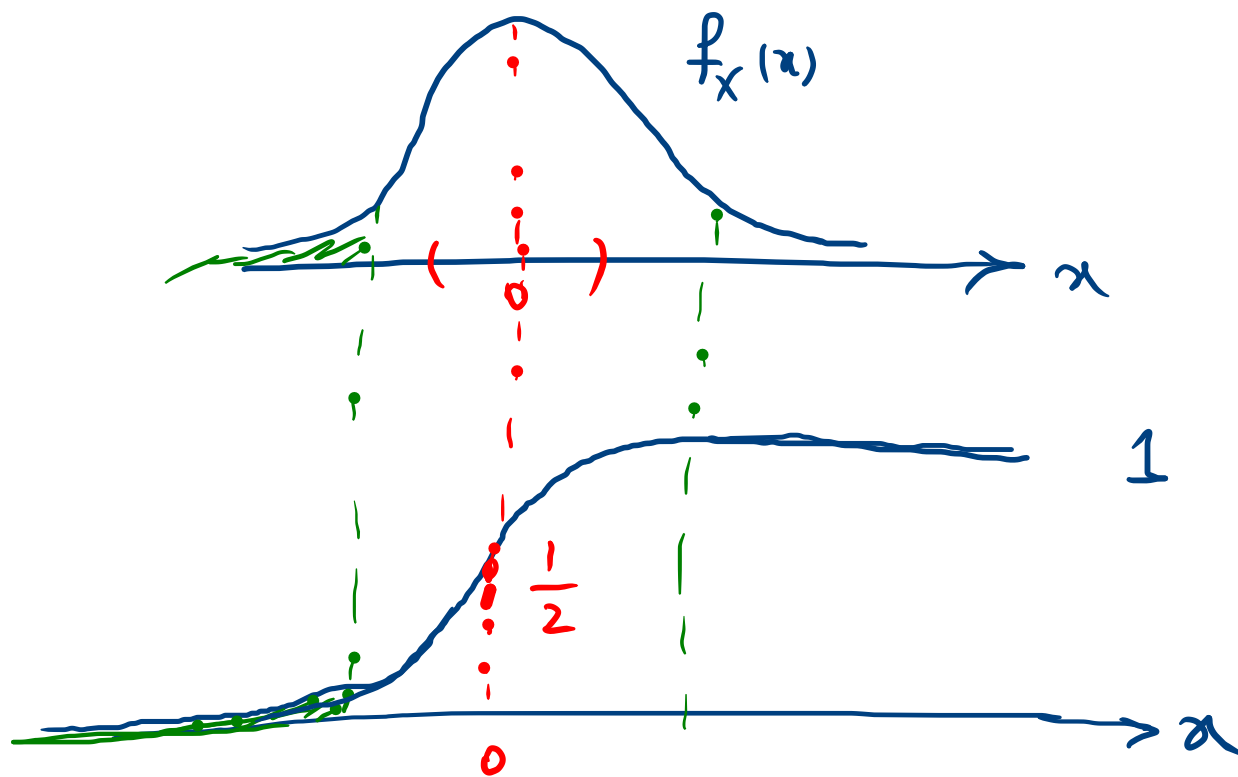
$$f_X(x) = \lambda e^{-x/100} \quad x \geq 0$$

الف) احتمال این که سرور بین ۵۰ تا ۱۵۰ روز کار کند، چیست؟ $\int_{50}^{150} f_X(x) dx$

ب) احتمال این که کمتر از ۱۰۰ روز کار کند چقدر است؟ $\int_0^{100} f_X(x) dx$

$$\int_0^{+\infty} \lambda e^{-x/100} dx = \lambda (-100) e^{-x/100} \Big|_0^{+\infty} = \lambda (0 + 100) = 1$$

$$\Rightarrow \boxed{\lambda = 0.01}$$

امید ریاضی و واریانس

برای متغیر تصادفی گسسته X

$$E[X] = \sum_{x_i} x_i \underline{P_X(x_i)}$$

$$E[g(X)] = \sum_{x_i} g(x_i) P_X(x_i)$$

$$E[X^n] = \sum_{x_i} x_i^n P_X(x_i)$$

برای متغیر تصادفی پیوسته X

$$E[X] = \int_{-\infty}^{+\infty} x \underline{f_X(x)} dx$$

$$E[g(X)] = \int_{-\infty}^{+\infty} g(x) f_X(x) dx$$

$$E[X^n] = \int_{-\infty}^{+\infty} x^n f_X(x) dx$$

خواص امید ریاضی و واریانس

$$E[aX + b] = a E[X] + b$$

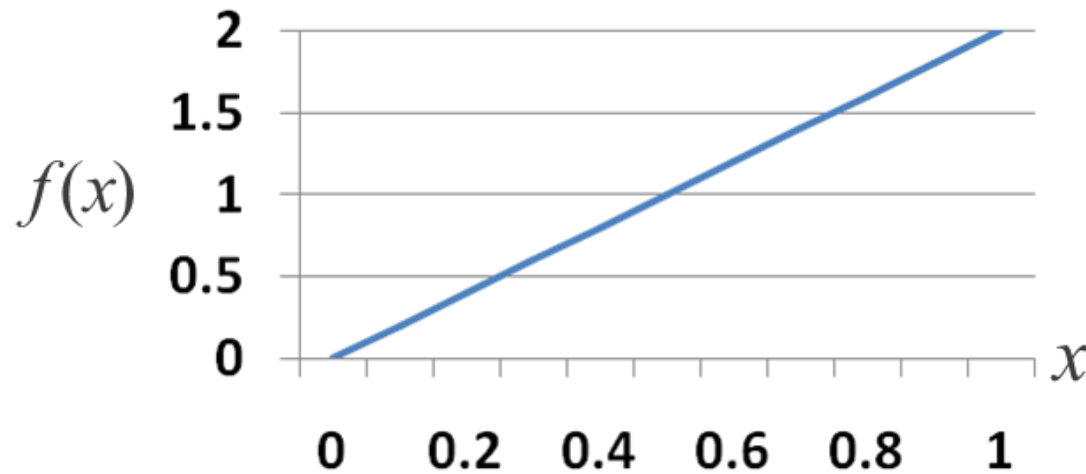
$$\text{Var}(X) = E[(X - \mu)^2] = \underbrace{E[X^2] - (E[X])^2}$$

$$\text{Var}(\underline{a}X + b) = \underline{a}^2 \text{Var}(X)$$

مثال

• امید ریاضی و واریانس متغیر تصادفی X را بدست آورید:

$$f_X(x) = \begin{cases} 2x & 0 \leq x \leq 1 \\ 0 & \text{Otherwise} \end{cases}$$

$$E[X] = \int_0^1 x f_X(x) dx = \int_0^1 2x^2 dx = \frac{2}{3} x^3 \Big|_0^1 = \frac{2}{3}$$

$$E[X] = \int_{-\infty}^{+\infty} \frac{\frac{1}{\pi} x}{1+x^2} dx$$

$$= \ln(1+x^2) \Big|_{-\infty}^{+\infty} = +\infty - \infty$$

مثال

مثالی

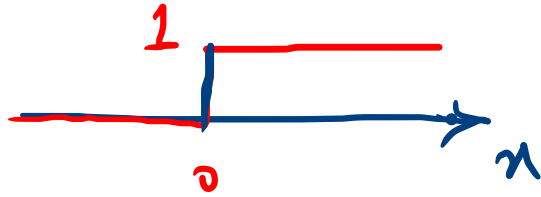
• امید ریاضی و واریانس متغیر تصادفی X با تابع چگالی احتمال زیر چقدر است؟

$$f_X(x) = \lambda e^{-\lambda x} \quad x \geq 0 \quad \lambda > 0$$

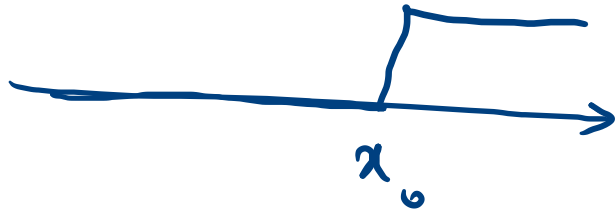
$$\int_0^{+\infty} \lambda e^{-\lambda x} dx = -e^{-\lambda x} \Big|_0^{+\infty} = 1$$

$$E[X] = \int_0^{+\infty} x \lambda e^{-\lambda x} dx = \lambda \left(x \left(\frac{-1}{\lambda} e^{-\lambda x} \right) \Big|_0^{+\infty} - \int_0^{+\infty} \frac{-1}{\lambda} e^{-\lambda x} dx \right)$$
$$= \frac{1}{\lambda}$$

تابع پله و ضربه

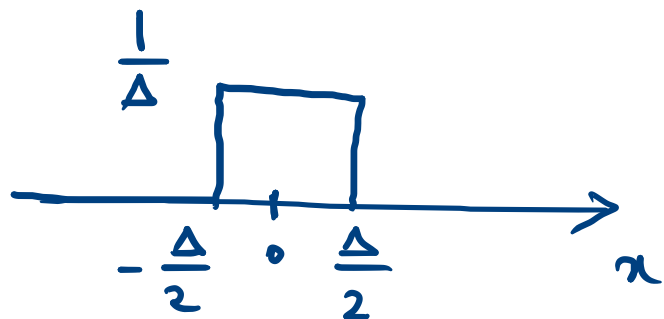
$$u(x) = \begin{cases} 0 & x \leq 0 \\ 1 & x > 0 \end{cases}$$

$$u(x - x_0)$$

$$\delta(x) = \begin{cases} +\infty & x = 0 \\ 0 & x \neq 0 \end{cases}$$

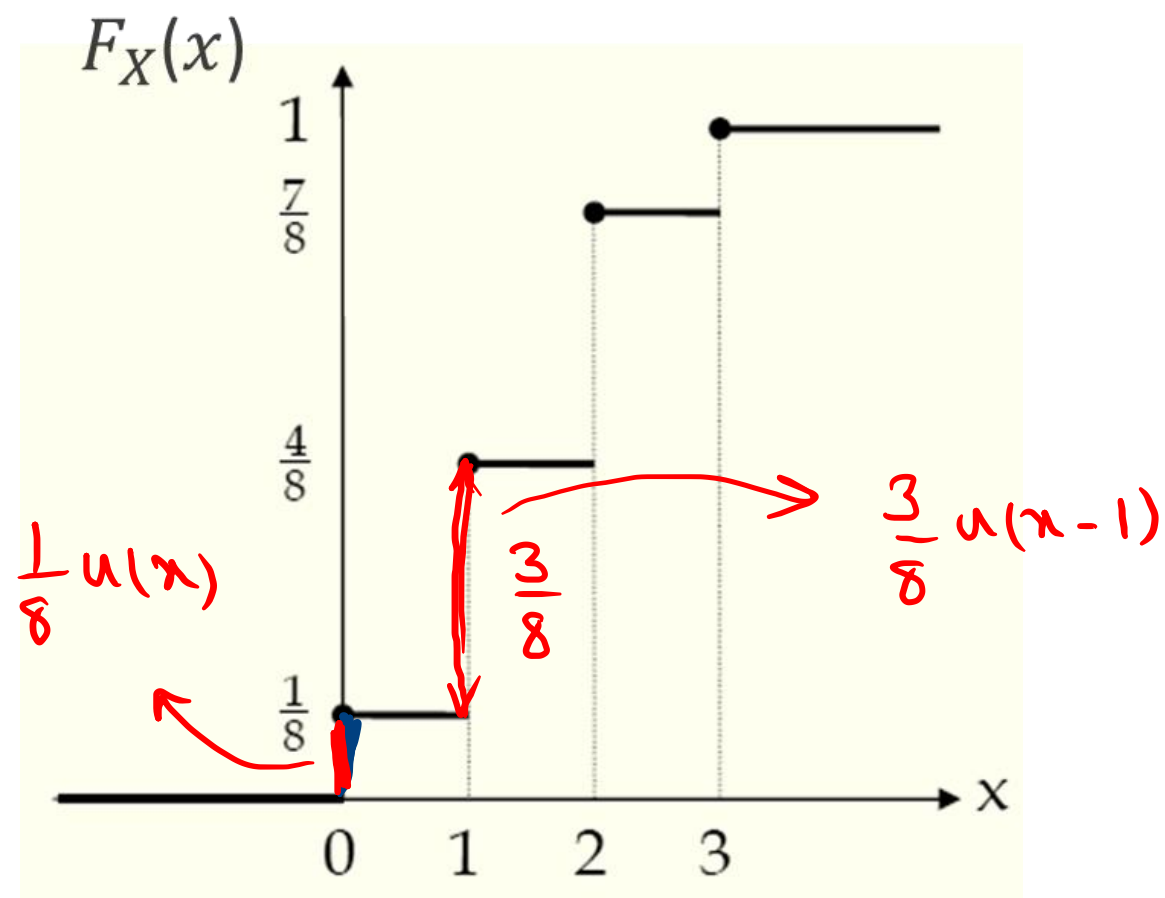

Dirac $\delta(x)$

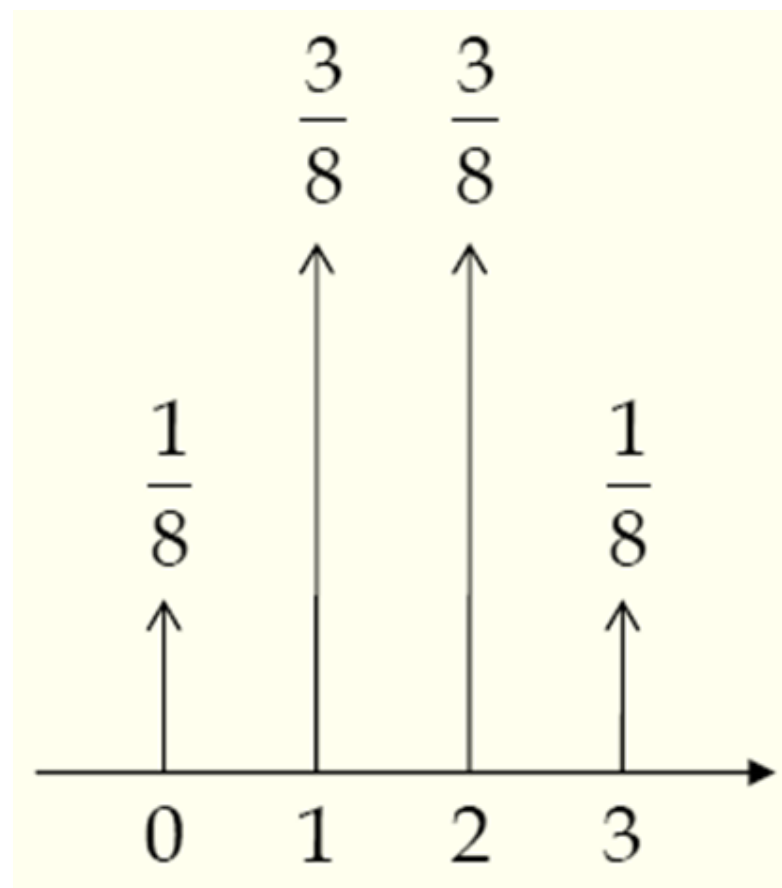
$$\Delta \rightarrow 0$$

$$\int_{-\infty}^{+\infty} \delta(x) dx = \int_{0^-}^{0^+} \delta(x) dx = 1$$

تابع چگالی احتمال برای متغیرهای گسسته

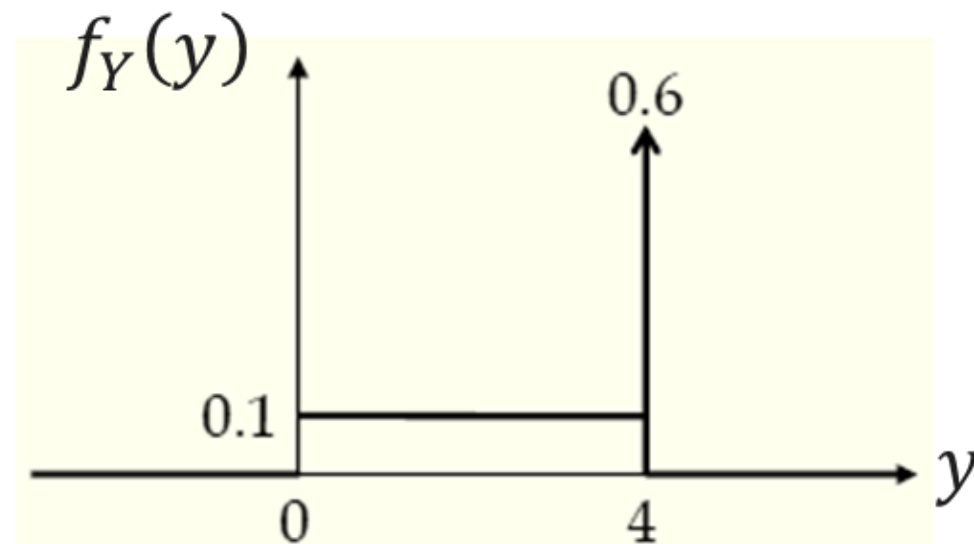
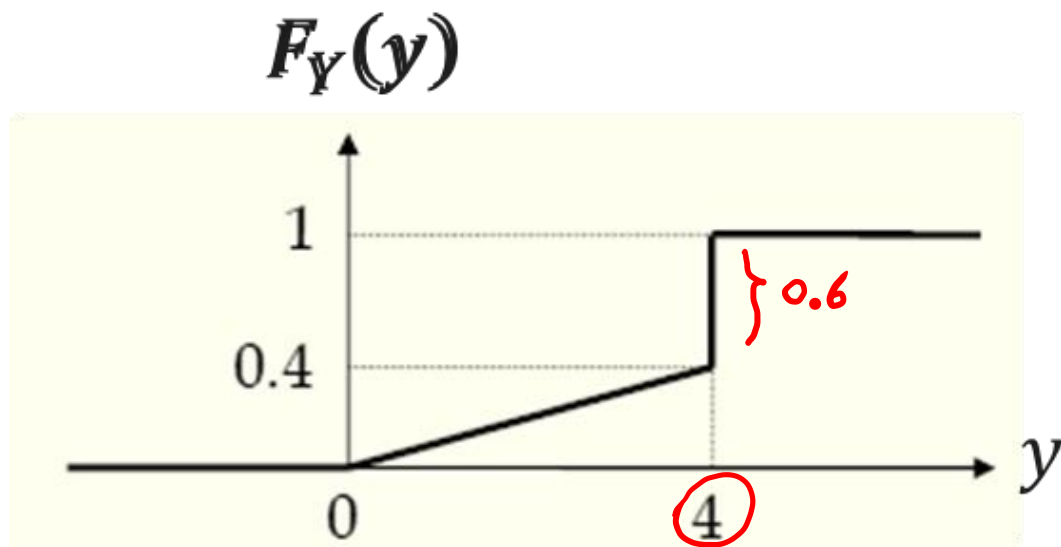
$$F(x) = \sum_i \underline{P(x_i)} \underline{u(x - x_i)}$$

$$f(x) = \sum_i P(x_i) \delta(x - x_i)$$

Mixed

تابع توزیع تجمعی گسسته

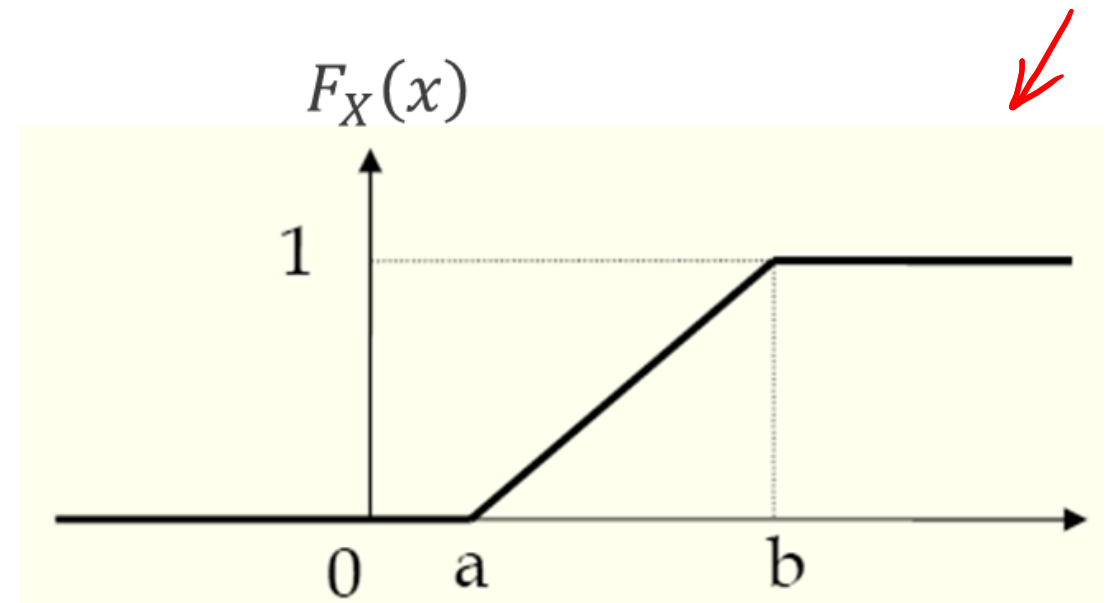
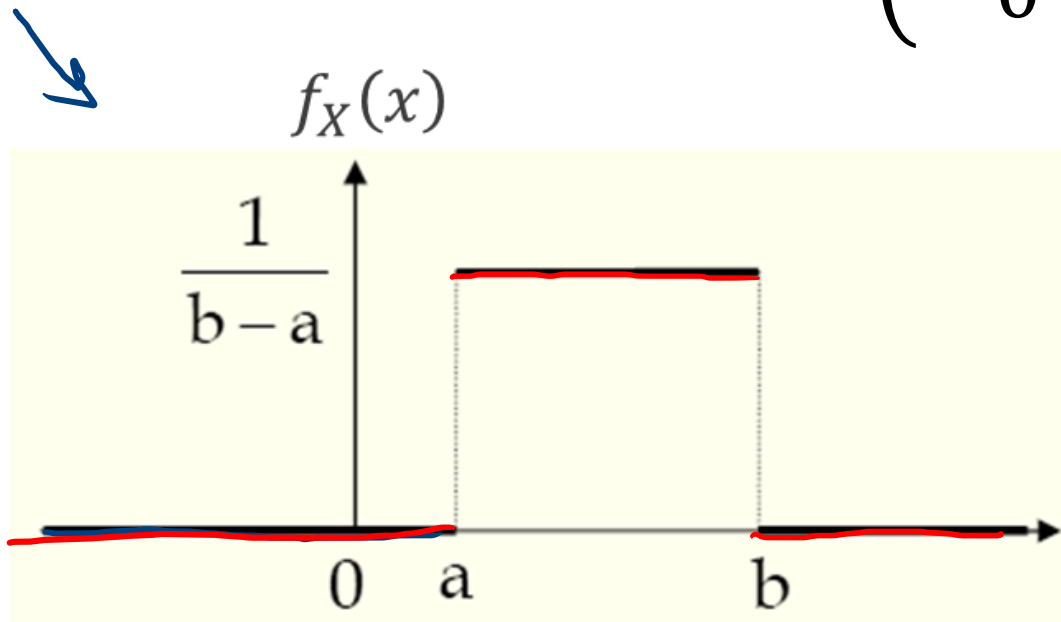
$$F_Y(y) = \frac{1}{10}y + u(y-4) \cdot 0.6 \quad \longrightarrow \quad f_Y(y) = \frac{1}{10} + 0.6 \delta(y-4)$$

$0 \leq y \leq 4$ $0 \leq y \leq 4$

توزیع یکنواخت پیوسته (Uniform distribution)

○ متغیر تصادفی X دارای توزیع یکنواخت بین a و b است، $X \sim U(a, b)$ ، اگر:

$$f(x) = \begin{cases} \frac{1}{b-a} & a \leq x \leq b \\ 0 & \text{Otherwise} \end{cases}$$

میانگین و واریانس توزیع یکنواخت پیوسته

$$E[X] = \int_{-\infty}^{+\infty} x f_X(x) dx = \int_a^b x \frac{1}{b-a} dx = \frac{1}{2} \frac{1}{b-a} x^2 \Big|_a^b = \frac{a+b}{2}$$

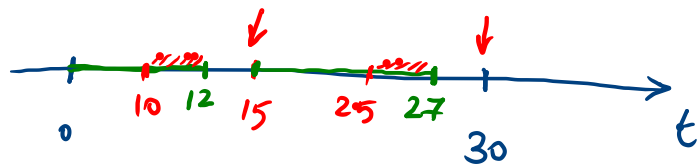
$$E[X^2]$$

$$\text{var}(X) = E[X^2] - E^2[X]$$

مثال: توزیع یکنواخت (Example 3c-Ross) فصل 5

اتوبوس به یک ایستگاه مشخصی هر ۱۵ دقیقه می‌رسد (۷:۰۰، ۷:۱۵، ۷:۳۰ و ...). دانشجویی در زمانی با توزیع یکنواخت بین ساعت ۷:۰۰ و ۷:۳۰ به ایستگاه مبدا این خط می‌رسد: $X \sim U(0, 30)$

اگر دانشجو، بیش از ۳ دقیقه منتظر بوده، احتمال آنکه کمتر از ۵ دقیقه منتظر بماند، چیست؟

$$\frac{4}{24} = \frac{1}{6}$$

Y : میزان منتظر بماندن

$$P(Y \leq 5 | Y \geq 3) = \frac{P(\{Y \leq 5\} \cap \{Y \geq 3\})}{P(Y \geq 3)} = \frac{P(3 \leq Y \leq 5)}{P(Y \geq 3)}$$

$$= \frac{P(\{0 \leq X \leq 12\} \cup \{25 \leq X \leq 27\})}{P(\{0 \leq X \leq 12\} \cup \{15 \leq X \leq 27\})}$$

- دانشجویی برای آمدن به دانشگاه از دوچرخه استفاده می کند.
- او t دقیقه قبل از شروع کلاس به سمت دانشگاه حرکت می کند.
- مدت زمان سفر او بر حسب دقیقه متغیر تصادفی X با تابع چگالی احتمال $f(x)$ است.
- زود رسیدن به کلاس برای او c ریال در دقیقه هزینه دارد (هزینه اتلاف وقت!)
- دیر رسیدن به کلاس برای او k ریال در دقیقه هزینه دارد (هزینه جریمه توسط استاد!)

• تابع هزینه:

$$C(x, t) = C_t(X) = \begin{cases} c(t - X) & X < t \\ k(X - t) & X \geq t \end{cases}$$

$$t^* = ?$$

زمان حرکت بهینه؟

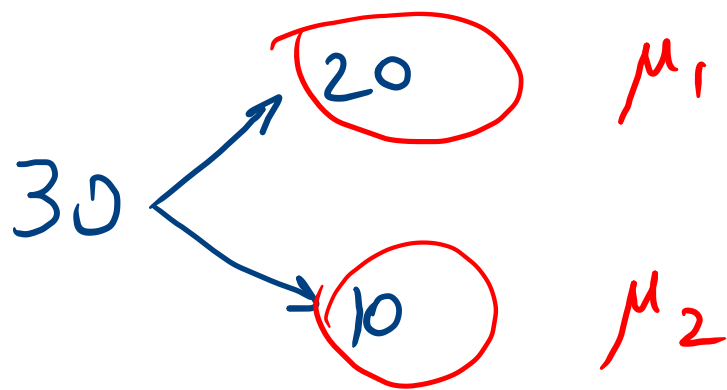
$$\frac{d}{dt} E[c(x, t)] = 0$$

$$E[X]$$

$$E[g(x)]$$

$$x_1, \dots, x_n$$

$$g(x_1), \dots, g(x_n)$$

$$\mu = \left(\frac{2}{3}\right) \mu_1 + \frac{1}{3} \mu_2.$$

$$E[g(x)] = P(x \leq t) E_1[g(x)] + P(x > t) E_2[g(x)]$$

$$\frac{d}{dt} \underbrace{E_x[g(x,t)]}_{h(t)} = E_x\left[\frac{d}{dt} g(x,t)\right]$$

$$\frac{d}{dt} E[c(x,t)] = 0 \Rightarrow E\left[\frac{d}{dt} c(x,t)\right] = P(x \leq t) \underbrace{E_1\left[\frac{d}{dt} c(x,t)\right]}_{x \leq t} + P(x > t) \underbrace{E_2\left[\frac{d}{dt} c(x,t)\right]}_{x > t}$$

$$= F_X(t) E_1[c] + (1 - F_X(t)) E_2[-k]$$

$$= c F_X(t) - (1 - F_X(t)) k = 0 \Rightarrow F_X(t) = \frac{k}{c+k}$$

$$t^* = F_X^{-1}\left(\frac{k}{c+k}\right)$$

محاسبه $E[X]$ به کمک تابع CDF

• اگر X یک متغیر تصادفی پیوسته نامنفی باشد، آن گاه:

$$E[X] = \int_0^{\infty} P(X \geq x) dx = \int_0^{\infty} (1 - F_X(x)) dx$$

• در حالت گسسته:

$$E[X] = \sum_{i=0}^n P(X > i) = \sum_{i=0}^n (1 - F_X(i))$$

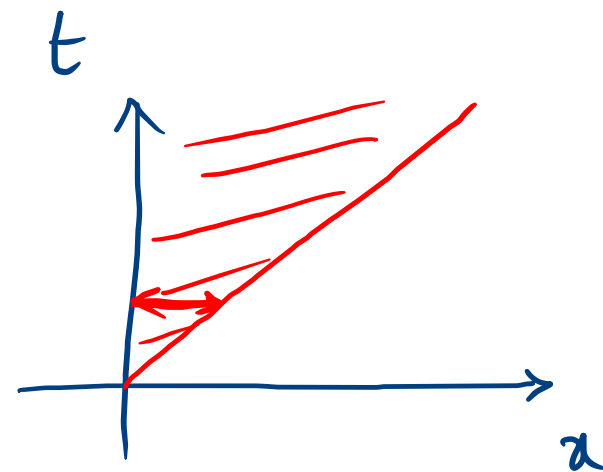
$$X \in \{0, 1, \dots, n\}$$

$$E[X] = \int_0^{+\infty} P(X \geq x) dx$$

$$\int_0^{+\infty} \underbrace{P(X \geq x)}_{\substack{\downarrow \\ \int_x^{+\infty} f_X(t) dt}} dx = \int_0^{+\infty} \int_x^{+\infty} f_X(t) dt dx$$

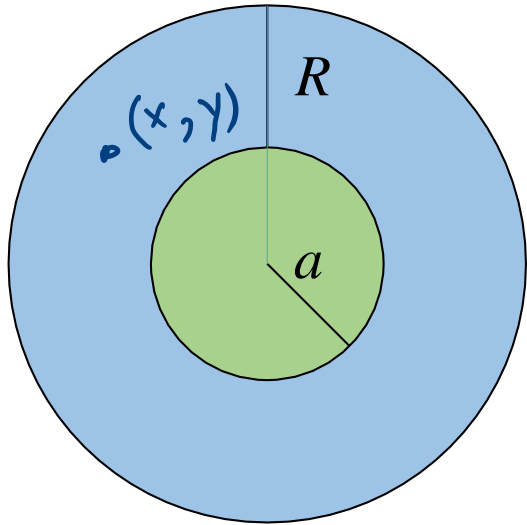
$\uparrow$
 x
 $\uparrow$
 t

$$= \int_0^{+\infty} \int_0^t f_X(t) dx dt = \int_0^{+\infty} f_X(t) \underbrace{\int_0^t dx}_{t} dt = \int_0^{+\infty} t f_X(t) dt = E[X]$$

مثال

- یک نقطه را به طور یکنواخت داخل دایره‌ای به شعاع R انتخاب می‌کنیم و متغیر تصادفی D را فاصله این نقطه از مرکز دایره می‌گیریم. امید ریاضی D چقدر است؟

$$E[D] = ?$$

$$F_D(a) = P(\{D \leq a\}) = \frac{\pi a^2}{\pi R^2} = \frac{a^2}{R^2}$$

$$f_D(a) = 2 \frac{a}{R^2} \quad 0 \leq a \leq R$$

$$E[D] = \int_0^{+\infty} (1 - F_D(x)) dx = \frac{2R}{3}$$